

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**СУЧАСНА ФАРМАЦІЯ:
ІСТОРІЯ, РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої 20-й річниці заснування
Дня фармацевтичного працівника України**

19-20 вересня 2019 р.
м. Харків

У 2 томах
Том 2

**MODERN PHARMACY:
HISTORY, REALITIES AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT**

**Proceedings of the scientific-practical conference
with international participation, dedicated to the 20th anniversary
of the founding of the Day of the Pharmaceutical Worker of Ukraine**

September 19-20, 2019
Kharkiv

In two volumes
Volume 2

Харків
НФаУ
2019

Редакційна колегія:

Головний редактор: проф. А. А. Котвіцька

Заступник редактора: проф. В. П. Черних

Відповідальні секретарі: проф. Н. М. Кононенко, доц. І. М. Владимірова

Члени редакційної ради: проф. А. Л. Загайко, Т. А. Романько, В. В. Журенко, Н. І. Голубєва, О. М. Білинська

Регістраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 54 від 31.01.2019 р.

С 89 **Сучасна фармація: історія, реалії та перспективи розвитку** : матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 20-й річниці заснування Дня фармацевтичного працівника України, м. Харків, 19-20 вересня 2019 р. : у 2 т. / редкол. : А. А. Котвіцька та ін. – Харків : НФаУ, 2019. – Т. 2. – 498 с.

Збірник містить матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 20-й річниці заснування Дня фармацевтичного працівника України «Сучасна фармація: історія, реалії та перспективи розвитку», в яких представлено сучасний стан та актуальні питання розвитку наукових напрямів фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я: конструювання, синтез і модифікація біологічно активних сполук та створення на їх основі лікарських субстанцій; сучасні аспекти розробки та промислового виробництва лікарських, косметичних засобів і добавок дієтичних, госпітальна фармація; біофармацевтичні аспекти створення екстемпоральних лікарських засобів, удосконалення складу і технології алопатичних і гомеопатичних лікарських засобів; сучасний стан та перспективи використання лікарських рослин і розробки фітотерапевтичних засобів; фармацевтичний аналіз, стандартизація та організація виробництва лікарських засобів; фармацевтична та медична біотехнологія, нанотехнології у фармації; організація та економіка у фармації, менеджмент та маркетинг у фармації, фармакоекономіка на етапах створення, реалізації та застосування лікарських засобів; механізми патологічних процесів та їх фармакологічна корекція; клінічна фармація: від експериментальної розробки лікарських засобів до стандартизації фармацевтичної допомоги; соціальна фармація; фармацевтична освіта в Україні.

Для широкого кола наукових та практичних працівників фармації та медицини.

Редакційна колегія не завжди поділяє погляди авторів статей.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Матеріали подаються мовою оригіналу.

Editorial board:

Editor in Chief: prof. A. A. Kotvitska

Deputy Editor: prof. V. P. Chernykh

Executive secretaries: prof. N. M. Kononenko, assoc. prof. I. M. Vladymyrova

Members of the Editorial Board: prof. A. L. Zagayko, T. A. Romanko, V. V. Zhurenko, N. I. Golubeva, O. M. Bilynska

Registration Certificate of UkrINTEI № 54 dated January 31, 2019

Modern pharmacy: history, realities and prospects of development: proceedings of the scientific-practical conference with international participation dedicated to the 20th anniversary of the founding of the Day of the Pharmaceutical Worker of Ukraine, Kharkiv, September 19-20, 2019 : in 2 vol. / ed. board. : A. A. Kotvitska et al. – Kharkiv : NUPh, 2019. – Vol. 2. – 498 p.

The collection presents the proceedings of the of scientific-practical conference with international participation dedicated to the 20th anniversary the founding of the Day of the Pharmaceutical Worker of Ukraine “Modern Pharmacy: history, realities and prospects of development”.

The current state and topical issues of development of scientific directions of the pharmaceutical sector of healthcare are presented: design, synthesis and modification of biologically active compounds and the creation of medicinal substances based on them; modern aspects of development and industrial production of medicines, cosmetics and dietary supplements, hospital pharmacy; biopharmaceutical aspects of the creation of extemporaneous drugs, improving the composition and technology of allopathic and homeopathic medicines; current state and prospects of use of medicinal plants and development of herbal medicines; pharmaceutical analysis, standardization and organization of drug production; pharmaceutical and medical biotechnology, nanotechnology in pharmacy; organization and economy in pharmacy, management and marketing in pharmacy, pharmacoeconomics at the stages of creation, sales and administration of medicines; mechanisms of pathological processes and their pharmacological correction; clinical pharmacy: from experimental drug development to standardization of pharmaceutical care; social pharmacy; pharmaceutical education in Ukraine.

For a wide range of scientific and practical workers of pharmacy and medicine.

The editorial board does not always share the views of the articles authors.

The authors of the published materials are solely responsible for the selection, accuracy of the facts, quotations, economic statistics, proper names and other information. The materials are submitted in the original language.

АНАЛІЗ ГЛИБИНИ ТОВАРНОГО АСОРТИМЕНТУ ПРЕПАРАТІВ ГІАЛУРОНОВОЇ КИСЛОТИ В АПТЕКАХ МІСТА ЗАПОРІЖЖЯ

Червоненко. Н. М., Зозулинець Д. М.

Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя, Україна
Кафедра управління і економіки фармації, медичного та фармацевтичного права
prirodnaya.26@gmail.com

Найбільш поширеною формою суглобової патології є остеоартроз. Він на сьогодні є однією з основних причин передчасної втрати працездатності та інвалідності, хронічного больового синдрому, що значно знижує якість життя пацієнтів. Артрозом хворіють 10-15% всіх мешканців планети. З віком ризик розвитку захворювання суглобів тільки збільшується, досягаючи 30-35% у осіб похилого віку [1,3]. Тому таке захворювання опорно-рухового апарату як остеоартроз представляє важливу медико-соціальну проблему. Ознаки ОА зустрічаються у більшості осіб старше 65 років і приблизно у 80% людей старше 75 років. Після 60 років, приблизно одна з двох жінок і один з трьох чоловіків страждають цим захворюванням. Терапія цього захворювання включає немедикаментозні і медикаментозні методи з урахуванням індивідуальних особливостей пацієнта. Одним з базисних препаратів лікування є гіалуронова кислота (ГК) [1, 2].

Метою роботи стало вивчення глибини товарного асортименту препаратів гіалуронової кислоти для лікування остеоартрозу в аптеках міста Запоріжжя.

В сучасних умовах конкуренції ринок визначає необхідний йому асортимент, щоб задовольнити попит краще й ефективніше, ніж конкуренти. При неоптимальній структурі асортименту відбувається зниження рівня прибутку, втрата конкурентних позицій на перспективних споживчих і товарних ринках. Тому формування оптимального асортименту важливе для підприємств, що прагнуть бути конкурентоспроможними. Товарний асортимент – це набір різноманітних товарів, об'єднаних певною споживчою, торговою або виробничою ознакою. Він характеризується такими показниками: шириною, глибиною, порівнянністю, насиченістю. Нами був розрахований показник однієї з характеристик асортименту препаратів (глибини) вивчаемого сегменту ЛЗ по формулі для 6 аптек:

$$A = \Phi / T * 100\%$$

де: А – глибина товарного асортименту, Т – теоретична кількість позицій групи, Φ – фактична кількість позицій групи.

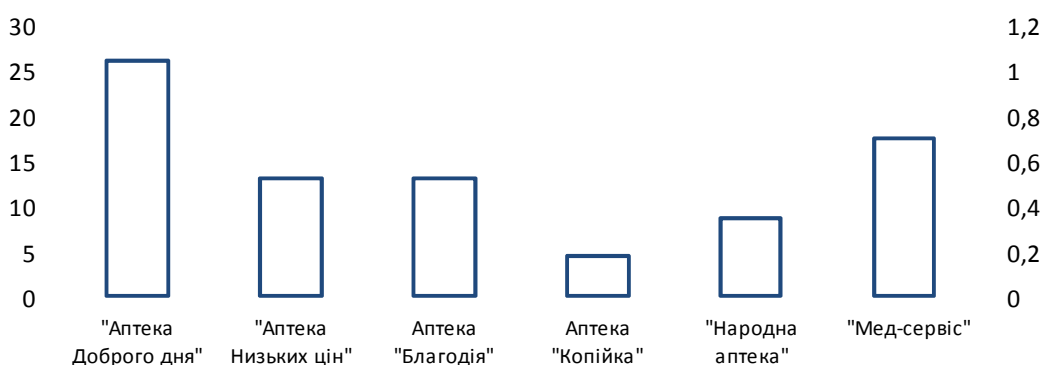

Рис. 1. Глибина асортименту препаратів ГК в аптеках міста

Аптеки відібрані у випадковому порядку за допомогою Internet-сайтів 3 аптечних мереж: «Аптека Доброго дня», «Аптека Низьких цін», «Благодія», «Копійка», «Народна аптека», «Мед-сервіс».

За розрахунками встановлено, що глибина асортименту препаратів ГК в досліджуваних аптеках коливалась від 4,4 – 26,1%.

Найбільша глибина асортименту ГК виявилася в «Аптеці Доброго дня» – 26,1%, далі йде «Мед-сервіс» – 17,4%. В «Аптеці Низьких цін» та «Благодія» даний показник склав по 13%.

Саме низьке значення глибини асортименту ГК на момент дослідження виявився в «Народній аптеці» та «Копійці» – 8,7% та 4,4% відповідно (рис.1).

У всіх аптеках були відсутні 11 ЛЗ з асортименту вивчаємої групи. Це препарати: Адант 2,5 мл шприц №1; Сингіал 2 мл шприц №1 і №3; Хиалубрикс 2 мл шприц №1; ВискоПлюс 2 мл шприц №1; ВискоПлюс гель 3мл шприц №1; Ферматрон 1% 2мл шприц №1; Ферматрон Плюс 1,5% 2 мл шприц №1; Остенил 2 мл шприц №1; Суплазин 2 мл шприц №1; Суплазин 1-шот 6 мл шприц №1; Регенфлекс 75 мг/3 мл, 32 мг/2 мл та 16 мг/2 мл шприц №1. Хоча 11 препаратів були відсутні в аптеках, але можливо було зробити заказ в інтернет-аптеках.

По кількості позицій ГК в асортименті аптек визначений рейтинг п'яти наступних «сходинок» препаратів незалежно від форми випуску: ПроФлекс Інтра 12% 2,5 мл, 20% 3 мл шприц №1; Гіалган 2 мл шприц №1; Гиалуаль Artro (Диарт) 1,1% 1 мл, 2мл, 1,8% 1 мл, 2 мл; Сінокром 1%, 2% 1 мл шприц №1; Гиамакс Хондро 2 мл шприц №1 (рис. 2).

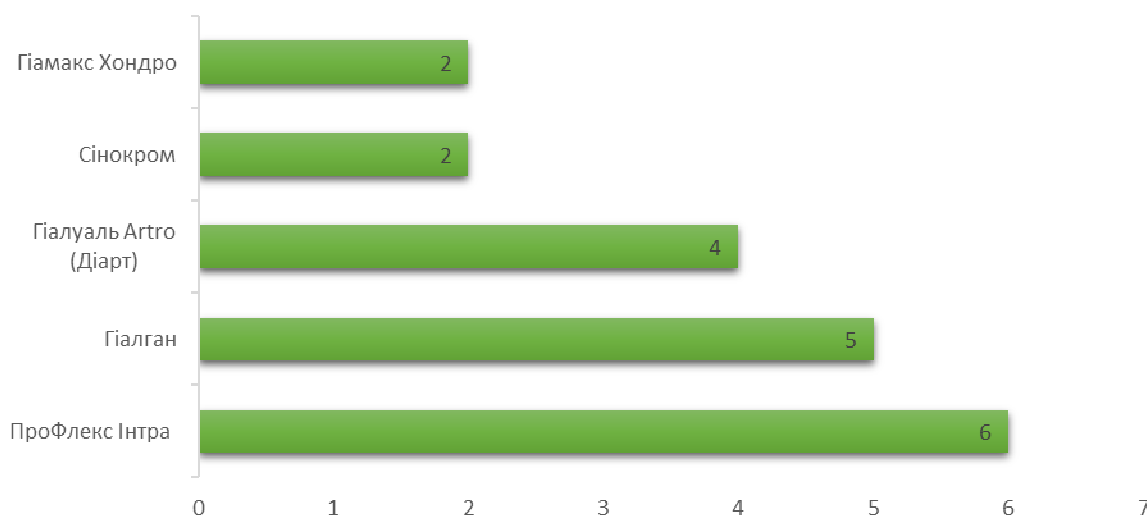

Рис. 2. Рейтинг препаратів ГК

Розбіжність показника глибини товарного асортименту залежала від розташування аптек, адміністративного району міста, поліклінік, лікарень та ін.

Література

1. Артроз [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.likar.info/bolezni/Artroz/> (Дата обращения 17.12.18).
2. Матвеев Р.П. Актуальность проблемы остеоартроза коленного сустава с позиции врача-ортопеда (обзор-литературы) / Р.П. Матвеев, С.В. Брагина / Вестник СПбГУ. – № 4. – 2014. – С. 186-192.
3. Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги при остеоартрозі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://webmedfamily.org/index.php/normativnaya-baza/mediko-tekhnologicheskaya-dokumentatsiya/882-unifikovaniy-klinichnij-protokol-medichnoji-dopomogi-pri-osteoartrozi> (Дата звернення 07.12.18).